

DEO OPTIMO MAX.

266 UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
mandè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-quartâ
Martii, anno Domini M. DCC. LXVIII.

M. FRANCISCO - LUDOVICO THOMAS D'ONGLÉE,
Doctore Medico, Præsidente.

An pro multiplici cataractæ genere, multiplex encephalois ?

I.

ATARACTA Græcè Ψαρχμᾶ, seu, Ψαρχμῆς, latinè *suffusio*, frequens est oculi morbus in quo propter opacitatem in bulbi capacitate juxtâ pupillæ foramen ortam radii luminis ad retinam usquè aut difficilè, aut nullatenus pervenire queunt, undè initio varia visionis impedimenta, tandè plena obcæcatio subsequuntur. Circâ hujuscè morbi Naturam & sedem variè sentierunt authores : Ψαρχμᾶ & γλαύχωμα unum idemque mali genus antiquissimè habebantur (a) ; nullam prioris mentionem fecit Hippocrates (b), qui de ἀμβλυωπία & γλαύχωσι sermonem habuit (c). Duas autem cataractæ species admiserunt Galenus (d) & Oribasius (e) ; priorem scilicet ab aquei humoris concretionem natam, posteriorem à cristallinæ lentis opacitate. Sed hanc, quam γλαύχωμα vocant, sanationem non recipere crediderunt (f), nec ulla ejusdem per ἐνχείρεσιν curandæ apud veteres describitur methodus ; adèd ut vulgaris eorum fuerit opinio (g) pelliculam sive membranam in aqueo humore natam, & nunc antè, nunc post pupillæ foramen, nunc tandem in ejus centro sitam radios luminis altius ad visionem penetraturos intercipere, atquè cataractam producere. Circâ ultimi sæculi medium, alteram hujus morbi sedem præsentierunt quidam (h), & eam posuerunt in humore cristallino, quem ut primum visionis organum immeritò spectaverant veteres : accessit tandem sub initio nostri sæculi Medicus Brissai nomine, qui & alienis & propriis experimentis nondum planè confirmatam stabilivit hanc sententiam (i), & veterum γλαύχωμα pro cataractâ per ἐνχείρεσιν curandâ habendum esse docuit : librum qui eandem contineret doctrinam paulò post promulgavit celebris Chirurgus M. Ju-

(a) Oribasius, L.
8. c. 47. Synopseos
med. Paulus, l. 3.
c. 22. p. 438.
(b) Widelius,
Diff. de cataractâ,
p. 4 & 5.
c. Sect. 3. Aph.
3. 31.

(d) Comm. in
l. c.

(e) L. c.

(f) L. c.

(g) Celsus, L.

VII. Med. cap. 7.

Ægineta, l. VI, c.

21. p. 158. Aetius,

Tetrab. II. Sect. 3.

c. 51. p. 392. A-

etius, Meth. Med.

l. II. de ocul. vi-

tiis, p. 182. Fab.

Aquapend. Opera

Chirurg. c. de suff.

fatione. Parus, O-

per Ch. l. 17. c. 19.

F. Plempius, Oph-

thalmograph. l. V.

c. 24. p. 224. Bar-

tholinus, Ophthalmo-

dul. 8c.

b. Esfrier, Chir.

vid. Recherches sur

l'origine & les pro-

grès de la Chir. p.

474. Gassendi, Oper.

Phys. t. II. R. haule,

Tr. de Phys. p. 14

Rossmack, Diff. anat.

l. 1. c. 13. Borelli,

Appendix ad obs.

c. 3. &c.

(i) Act. Reg. Sc.

Acad. 1705. & in

proprio libello cui

titulus : Tr. de la ca-

taractæ & du glaucome

(k) Traité des maladies des yeux 1707. A Troyes.

(l) Boerhaav. In propriis lectionibus, an. 1708, in tract. de ocul. morbis. Heister diss. de catar. glaucom. & amaurof. 1739. Petiti, Ad. Reg. Acad. 1728, &c.

(m) Brisseau, l. c. Janisf. l. c. S. Yvet, traité des maladies des yeux.

(n) Linné, Ad. Reg. Scienc. Acad. 1707. Wolofse, diar. erudit. m. Novembrii 1720. Freitag, in th. inaugural. cui titulus diss. med. de Cataract. Agensaur. 1731. Mead, monit. & præ. Med. Bonæ, sepulchret. Anat. l. XXVII. obs. 22. Morgagny adv. VI Christoph. Geisler, Hist. Reg. Sc. Academ. 1718. Labrie, Ad. Reg. Sc. Acad. 1706 & 1707, &c.

(o) Wolofse l. c. Freitag, l. c. Mery Ad. Reg. Sc. Acad. 1707.

(p) Morgagny l. c. &c.

(q) Brisseau l. c. Heister l. c. &c.

(r) D. Morand, Hist. Reg. Sc. Acad. 1722. Lajwironie, ibid. &c.

(s) l. c.

(t) D. Heine, Chir. Act. Chirur. pag. VI. D. Tenon, de Cataract.

(u) Vide Thefsin, An sola lens crystallina Cataractæ sedes. 1738.

(x) Hujus originem nondum ritè detegit, dum Thefsin supradictam promulgavit; nobis nuper communicavit.

(y) l. c.

(z) Brisseau, l. c. Meisner, l. c. &c.

mus (k). Novo huicce detecto mox adstipulati melioris notæ Medici (l), priorem serè deseruerunt opinionem, nec defuerunt qui pelliculæ possibilitatem denegaverint (m). Fautores tamen plurimos, nec minoris momenti sibi hæc devinxit & retinuit (n). Undè γλαυχῶσας nomen crystallinæ lentis opacitati adscriperunt, aut potius servaverunt quidam (o), & pelliculam in aqueo humore natam pro suffusione sive cataractâ habuerunt; fuerunt qui crystallinas & membranaceas admiserunt cataractas (p), & alii in glaucum colorem vitrei corporis conversionem pro γλαυχῶσι spectandam judicarunt (q). Membranaceas cataractas sed multùm à descriptâ diversas exposuerunt quidam (r), & lentis crystallinæ capsularum opacitatem incusaverunt. Istam læsionem jam noverat St. Yves (s), plures postea hujusce cataractæ generis casus relati (t) opinionem istam confirmaverunt. Quartum tandem & quintum assignavit genus sapientissimus hujusce Scholæ Magister cel. Discemet (u). Prioris sedem ponit in peculiari tunicâ quam variis oculorum sectionibus accuratissimis post corneam pellucidam detexit, & vocavit *membranam aquei humoris*: hæc autem membrana cujus originem deduxit à ciliaris ligamenti fibris (x), summè elastica & diaphana duplici modo cataractam producere valet, opacitate nimium, & dum fortuito casu resecta in aqueo humore natant ejus frustula. Quintum genus ab eodem autore designatum (y) sedet in eâ retinæ expansione quæ crystallinum obvolvit, dum nempe accidit ut opacitas quælibet in eâ nascatur. Ecce igitur quintuplex cataracta à variis authoribus descripta: suos habet quælibet fautores, quælibet demonstratur: verum ut variæ læduntur partes in hoc quintuplici genere, & varia est cujusque partis in quovis genere læsio, inconcussam manet unam & eandem ενχέλῃσιν ubiquè conducere non posse, quod sequentibus evincetur.

I I.

CATARACTAM crystallinam, aut glaucomaticam existere, imò cæteris frequentiore esse innumera docent exempla, tum ex suffusorum oculorum in cadaveribus sectione (z), tum ex repetitâ lentis extractione desumpta. Verum inter varia quæ eam producunt lentis crystallinæ vitia, hujus exsiccatio, in liquamen conversio, & molis augmentum præcipuè numerantur. Manat indè ista apud auctores cataractæ crystallinæ farrago divisionum, quibus, si eas iterum quæ à colore, gradu, complicatione & causis deducuntur, adjungas, dædaleos per recessus divagaberis errabundus (a). Tria autem quæ annumeravimus vitia omnes complectuntur species, quæ propriis signis dignoscuntur, (b) sive verè nullum, sive alium quemvis oculi morbum habeant comitem. Triplex itaque vitium mox assignatum exindè cataractam constituit vel simplicem, cum sola lens

crystallina apprehenditur læsa; vel compositam, si cum aliâ læsione complicetur crystallini opacitas (c); vel veram, dum mobilis est pupilla, & similem margaritæ, aut parum ab eâ recedentem obtinet colorem, dumquæ lucem adhuc à tenebris distinguere valet æger; vel spuriam dum à verâ multum discrepat, graviusquæ simul & ad curationem dubia habet symptomata (d). Pelliculam in aqueo humore natam & secundum caractæ genus constituentem licet quidam præcedentis fautores prorsus rejecerint, eam haud dubiam explorant celeberrimorum virorum auctoritas (e) & testimonium (f), ratio suadet. Aqueus enim humor quem salsum & viscosum referunt plurimi (g); qui turbidus in regeus natis observatur; ejus tam lenta est circulatio, ut stagnare videatur; in quo lapilloso inventa sunt concreta (h); qui oleo tartari per deliquium coagulatur (i); facile concipitur; ut cæteri corporis humores in polyposas concretiones quæ pelliculas simulent, convertendus, & præsertim in exiguo posticæ cameræ spatio (k), ubi jugem ex parte uvæ patitur pressionem. Estò tamen quod rarò contingat hujusmodi cataractæ casus, non minùs admitti debet, dum exemplis & suadente ratione illustratur. Estò iterum quod per se in pelliculam agrè verti valeat humor ipse aqueus; annè frequens aut cruoris, aut humorum lymphaticorum in aqueum, post istus, lapsus, inflammationes, &c. effusio talem non producere valeret effectum? Hæc autem productio sive in anticâ, sive in posticâ oculi camerâ juxta pupillam sita radiorum luminis ingressui obstat, veramque producit cataractam, quam à præcedenti distingues situ, & colore magis albicante (l). Tertium cataractæ genus in capsulâ crystallinâ reponunt (m): hanc cataractam vocant *secundariam illi* (n), *capsularem* alii (o), & in anteriorem aut posteriorem dividunt prout antica aut postica capsulæ facies afficitur. Porò varia est utriusque læsio: spisso enim quodam luto oblinitur (p); vel concreciones ejus superficiiei adherent (q), vel tandem prorsus opaca est alterutra, modo utraque (r), integro tamen & sano manente crystallino (s); (capsula enim crystallina & membrana vitrea in animalibus *rubiæ tinctorum* pastis rubeo tinguntur colore, cæteris oculi partibus nativum servantibus colorem (t).) verum duas priores affectiones faciliè deduces ab *humoris Morgagny* (u) lentore, perversione, concrecione*; tertiam aut à vitrei, aut ab aquei humoris vitiatu contactu (x). Capsularis anterior judicatur cataracta, dum superficiiei proxima est; convexa, & cæruleo candida; plana in centro & albida; acuta in apice & albicans; in circumferentiâ glauco tincta colore (y). E contra quæ plures lineas post pupillam demissa est; lata; concava; in centro, si senex æger, flava; si juvenis, sub alba; capsularis posterior (z). Quartum cataractæ genus antea ignotum (a), in membranâ humoris aquei sedem habet: macula autem istam

(a) Hinc in *enigmatum, purulentum, argyræ, clavatæ, luteæ, à synchysii, lacteam glaucam maturam, immaturam, splendens, incipientem, consummatam* &c. dividitur.

(b) Brevitatis causâ varia signa hic non recensuimus, Confer. *Heister. l. c. Brissoum, l. c. Jaunm, &c.*

(c) Hæc divisio ad Heisterum pertinet & simplicior est. l. c.

(d) Ibidem.

(e) *Morgagny, l. c. Mead, l. c. Bonet, l. c. &c.*

(f) *Freitag, l. c. Welsche, l. c. &c. Albinus Disp. de catar. Francofurt. ad viad.*

(g) *Albinus, l. c. Hovius de circulat. humor in ocul. mot. La Chesnere, opus. de Chir.*

(h) *Hovius, l. c.*

(i) *Nuckius de duct. oculor. aquos.*

(k) Quod post *Morgagny & Heister* determinavit *Cl. Petit*. in act. Reg. Sc. Acad. 1723, p. 38.

(l) *David fil.*

(m) *Hein, l. c. Tenon, l. c. Merand, l. c.*

(n) *Hoin, l. c.*

(o) *Tenon, l. c.*

(p) Ibid. *Morgagny* Epist. anat. 18. &c. *David.*

(q) Ut sæpius observavit *D. Tenon, l. c.*

(r) *Valsæen, diss. anat. 2. Morgagny, l. c. Merand, l. c.*

(s) *A. B. Reg. Scient. Acad. ab Eluditis cataractis, vol. III.*

(t) *Cl. Duhamel, Act. Reg. Sc. Acad.*

(u) Humor gelatinus & lymphaticus capsulas inter & lentem cristallinam repetiendus à Morgagny detectus.

* Et in hoc casu aderit capsularis cum quinti generis cataractâ complicatio.

(x) Opacam fieri capsulam negavit eel. Ferrein variisq; experimentis comprobavit hanc sententiam. Vid. q. m. quinam sint præcipui, quomodo explicantur lentis crist. morbi Monsp. 1732.

(y) D. Tenon, l. c.

(z) Ibidem.

(a) Vide Theſin, an sola lens cristallina cataract. sedes.

(b) Ibidem.

(c) Lettre de M. Demours à M. Petit.

(d) Ibidem.

(e) Galeus, l. c. Aetius, l. c. Celsus, l. c. &c.

(f) L. c.

(g) L. c.

(h) Facilis est lymphæ in humorem aqueum effusus, propter ingentem vasorum lymphaticorum numerum in uveâ ex detectis celeb. Ferreini ast. 10g. Sc. Acad. 1741. p. 375.

tunicam occupat, ut post variolas, ophthalmias &c, & sic radiorum luminis decursus impedit; vel ab aquei humoris vitiati contactu eroditur dilaceraturque eadem, & ejus frustula pelli- culas æmulantur quæ juxta pupillæ foramen sitæ eam obtu- rant. In priori casu completa, in posteriori incompleta dicitur ista cataracta (b). Hanc *membranam aquei humoris* cujus inventio- nem sibi immerito tribuit D. Demours (c), è corneâ in uveam reflecti, hujusque superficies obtegere contenderat idem auc- tor (d): annè, si res ita esset, pellicula dequâ loquuntur vete- res (e) & quam ponè pupillam observarunt potius esset hujus membranæ sectæ portio, quam humoris aquei concretio? Quin- tum tandem genus repetit D. Desceinet (f) ab obnubilatione reti- næ suprâ cristallinam lentem expansæ « cum enim (ut ait) » ebullientis aquæ actionem experitur oculus, retina pellucidi- » tatem suam exuit. Undè in hoc statu levissimo motu disrum- » pitur hæc membranula, rimulas simulat, modò unicam, modò plurimas; diuturniori ætæ motu in formam lactis aut pulvis » concrefcit. «

Hocq; cataractæ genus frequentissimum non sine fundamento afferit idem medicus, & non dubitat plurimorum authorum suffusionem membranaceam constituere, semper què cum cata- ractâ cristallinâ complicari (g).

II I.

PATET igitur cataractæ vocabulo varias intelligi partium oculi internarum læsiones, quæ licet in eo consentiant quod radiorum luminis ad retinam progressum impendant, ra- tione tamen organi, materiæ, loci & complicationis, inter se multum discrepant. Et 1°. quidem modò capsulæ ipsiusmet len- tis sunt opacæ, modo cristallinus idem acquirit vitium. Modo concrefcit humor aqueus, aut saltem in eo concreta reperiun- tur. Modo *membrana aquei humoris* obnubilatur, aut divisa antè pupillæ foramen opponitur. 2°. Vel capsulæ cristallinæ materiâ quâvis obliniuntur, vel partium vicinarum contactu diaphanei- tatem nativam amittunt. Idem censeas de retinæ expansione aliam cristallino tunicam suppeditante. Lens cristallina vel nu- triente succo orbata exsiccat, vel exuberante eodem protu- berat, vel in liquidam purulentamquè materiam abit, & idem semper exurgit vitium (opacitas). Concreta varia in humore aquo nascuntur, sive ab ejus concretione, sive ab effusâ lym- phâ (b), aut cruore qui stagnat & solvi nequeunt. Liqueorum in *membranâ aquei humoris* congestio, maculam producit; ex hac tunicâ laceratâ & erosâ pelliculæ nascuntur quæ visum impe- diunt aut tollunt 3°. Sedes cataractæ varia ex prædictarum partium situ evincitur. 4°. Tandem duo triavè cataractæ genera simul com- plicantur, vel pupillæ uveæque morbus, & cætera bulbi partium læsiones, ut vitrei corporis in glaucum colorem conversio,

amaurosis, &c. Unà cum quâlibet cataractâ sæviunt. Sequitur itaque variare hujus morbi prognosin, & curam. Hæc autem duplici modo tentatur, internis scilicet Medicamentis & *ερχεσσι*. Priori rarissimè absolvitur, sed eam curationem sæpè præmittendam esse (i), quandoquè feliciter adhibitam fuisse (l) authorum consilia, & testimonia demonstrant. Ubi non juvant auxilia interna, saltem nocere nequeunt, dum præsertim à viru quolibet productus morbus specificis oppugnatur (m). Cum verò incipit cataracta, feliciter internâ debellabitur curâ (n), quâ tandem incassum tentatâ ad *ερχεσσι* confugiendum: cognitio igitur morbi genere, specie cuiusvis generis, complicationibus, tempore & loco ad eam instituendam idoneis; successu & discrimine; ad omnia paratur æger. Omnis autem *ερχεσσι* scopus in eo consistit ut id quod pupillæ foramen obducit, sive mox post eam, aut altius, sive antè eam, aut in ejus centro se deat, sic removeatur, ut facilis postea radiorum luminis ingressus & ad retinam usquè progressus parentur. Uno eodemquè modo hæc perfici posse vix credibile demonstrant variorum partium quæ sunt cataractæ sedes, dispositio, cæteraque prius enun- ciata. Impossibile sequentia evincunt.

I V.

DIU invaluit opinio quâ membranula sive pellicula in aqueo humore nata & ponè pupillam sita pro cataractâ spectaretur (o), nec aliud genus curam saltem per *ερχεσσι* admit- tens cognitum erat (p). Idèò in deprimentâ haccè pelliculâ unicè intenti veteres, in oculum ferri jusserunt acum quâ in cameræ posticæ fundo cataracta submitteretur. Hæc operatio quam *Celsianam* vocant (q) felici eventu sæpius coronata sic in- stituebatur: ad unius aut alterius lineæ à corneâ pellucidâ dis- tantiam, acu seleroticam perforabant, & postea ejusdem instru- menti in cameram posticam introducti apice deprimebatur id quod cataractam produxerat. Ista *ερχεσσι* per plura sæcula unicè fuit usurpata. An semper cataractam sustulerit pelliculæ depressio? An potius sæpissimè cristallina lens opaca in vitrei corporis fundo demissa fuerit hac mothodo? Frequens hujusce lentis opacitas, rara pelliculæ productio, partium structura, & operandi modus ultimum evincunt. Verùm gravissima plerum- què ex hac methodo exoriebantur symptomata (r). Cum enim in cameram oculi posticam acum ferre tentarent, pro exiguo hujus cavitatis spatio (s), uveæ proximitate, lentis convexita- te, ligamenti ciliaris, processuumque ciliarium omnem lentis circumferentiam ambientium puncturâ irrationes, inflammatio- nes & dilacerationes non poterant non exurgere. Insausis Igitur exemplis deterriti plurimi medici alias quæsiiverunt ope- randi vias, & fuerunt qui pelliculæ extractionem proposue-

(i) *Hildanus*, Epist.

l. xix. *Riverius*, Pra-
xis Med. l. II. c. 4.
Fab. *Aquapend.* l. c.
&c. *Boerh.* lib. de
ocul. morb.

(l) *Boileus*, l. de
util. Phil. exp. cel.
Le Moine, d. m. p.
in Thes. an. in de-
primendâ cataractâ
expectanda maturati-
o.

(m) Factum ser-
vatum à novem
mensibus venerè
laborantem catarac-
tâ sublimati corro-
sivi usu interno cu-
ravimus.

(n) Vidua post
sinistri lateris ar-
tuum paralysin eu-
ratam subito dupli-
ci cataractâ labora-
vit. Sueci & infusi
millepedum ope,
nec non repetitis
purgantibus, atque
eauterio intrâ men-
sem sanata fuit.

(o) Glaucomati-
cas novit *Herophi-
lus* cataractas & cu-
rationem per *ερχεσσι*
admittere.
ex Cl. *Petract.* reg.
Sc. Ac. 1725. p. 6.

(p) Vide *Galeno*
l. c. *Oribas.* l. c.
Actium l. c. &c.

(q) Ejus descrip-
tio apud *Cels.* Medo
l. vii. c. 7. p. 143
& 144. accuratissi-
ma est.

(r) Adèò ut fue-
rint qui hanc ope-
rationem deferue-
runt. Vid. F. *Aqua-
pend.* l. c.

(s) Cl. *Peir.* l. c.
& aliis.

(f) Aq. Reg. Sc.
Acad. 1725. *Acti-
onus*. l. III. Sent. 3.
Tr. 4. c. 20. *Mor-
gagny* Ep. anat. XIX.
Heister. Inst. Chir.
T. I. p. 580.

(u) *Freiag*, in
Thes. inaug. citatâ
à parente feliciter
adhibitam sui se re-
fert.

(x) *Cl. Petit*, l. c.

(y) *Vid. Brissau*
l. c. *M. Janus*, l. c.

(j) Omnes post
Celsum auctores
antiqui ejus opera-
tionem secuti sunt.

(z) *Nuckius*, ad eam
ab iride distantiam
proponit punctum,
quæ hanc inter & lo-
cum pungendum con-
tinetur. *Culmann* l. c.
Mayerus, inter cor-
neam & oculi antrum
minorem, *Vid. Petit*,
aet. R. Sc. Acad. 1726.
Brissau ad 2, 3, 4 &
4½ lineam ab iride
distantiam l. c. *Janus*,
ad 2 lin. ab iride dis-
tantiam, &c.

(A) *Nuckius*, l. c.
a. um & stylum succes-
sive adhibet, *Sellinger-
ius*, in Chirurg. simi-
liter censet. Vtriusque
testes *Taylorus* li-
belli de cat. l. &c. *Reb-
tundus* alii, *Janus*, *St.
Jes.* Chyliventus uni-
mini consensu inu-
dent.

(b) *Brissau*, l. c.
in posticam oculi Ca-
meram acum seci ju-
bet, similiter *Janus*,
l. c. &c. in posticam
lentic faciem celeb.

Ferrarius, l. c.
(c) Aq. Reg. Sc. Ac.
1726. puncti sclero-
ticam ad ½ lineæ dis-
tantiam à circulo oculi
horizontali.

(d) Chalcidæ sunt,
medicinis consuetu-
tæ, valde acuminatæ,
cuspide paululum lato
infusæ & macubrio
finiatæ. *Vide Heister*,
Chir. l. c.

(e) l. c.

(f) *D. Guntz*, Thes.
de infusionis nat. &
cur. Lipsiæ 1753. cel.
D. *Gentil*, in Thes.
1753. An in depressen-
da, cataractâ ipsius
capsula infernæ & pri-
ticæ impundum fecerit.
Henkel, Diss. Med.
de catar. crith. vera &c.

(g) Hanc proposu-
it ann. 1707. *C. Me-
ry* ex fortuito calu in

rint (i) fuerunt qui eam adhibuerint (u). Verùm aut parùm
celebrata fuit, aut nullius commodi habita ista *exxelsioris* (x).
ideò cùm postea frequentior cataractæ sedes in cristallino fuerit
demonstrata *, ad hujus lentis depressionem faciliorem & tu-
torem reddendam laboraverunt neoterici (y). Scleroticæ punctio-
nis locum (z) acutum compositionem, formam, & numerum (a),
lentis deprimendæ modum (b) diversè determinaverunt. Nulla
scleroticæ pungendæ norma præstantior fuit eâ quam præscripsit
Cl. Petit qui cæterarum discrimen exposuit (c). Inter omnes
acus delineatas, *Brissauis* palmam tribuit *Heisterus* (d), & tu-
torem, facilioremque deprimendæ lentis modum excogitavit
Celeberr. Ferreinus (e) cui plures & meliores notæ postea ad
supulati sunt auctores (f). Sagacissimus autem iste medicus varia
methodorum hætenus usurpatarum incommoda præsentiens
in posticam lentis capsulam acum ferri jussit, ut per sectionem
in eâ factam lens opaca in vitrei corporis fundum mitteretur.
Vix tamen nova celebrisque promulgata fuit *Davidis* operatio
(g), cum nullius ferè momenti cætera habitæ sunt. Fel-
licissimum equidem successum habuit lentis per corneæ pellu-
cidæ sectionem extractio (h), protinùsque deffensores (i) &
correctores (k) habuit. Verùm ad omnia cataractæ genera mi-
nùs attenti, hanc *exxelsioris* semper anteponendam immeritò ju-
dicarunt; utramque methodum in variis circumstantiis adhiben-
dam & diversimodè tentandam prudens & sagax opinabitur Me-
dicus. Primo enim intuitu patet cataractam capsularem aliter
operandam esse quam cataractam in membranâ aquei humoris
natam. Aliter cristallinam quam membranaceam, seu pellicu-
lam in aqueo humore natam, &c. Ratione autem materia quæ
singulum cataractæ genus constituit, non minùs evidens est mol-
lem ac liquidam lentem cristallinam aliter curandam esse quam
exsiccatam aut protuberantem; aliter membranaceam quæ est
in posticâ quam eandem quæ in antica jacet camerâ, &c. ut
autem hæc clariùs innotescant sit v.g. in exemplo cataracta mem-
branacea, cùm cataractâ tertii generis in quo postica cristallini
capsula obnubilata est. In prioricertè facilis erit curatio, si factâ in
corneæ limbo inferiore plagâ arripiatur intricula & extrahatur;
difficilis admodum, si acui in scleroticam intramissâ deprimi ten-
tetur. In posteriori autem tutior & facilis erit operatio, si sectâ
crucis in modum capsulâ opacâ per methodum *Depressionis* sub-
mittatur cristallinus, nociva è contrâ si juxta auctoris ejus-
dam (l) præceptum lens cristallina extrahatur, & postea crucis
in modum secetur capsula ejus postica, quia tunc vitrei corporis
exitus valdè timendus est. Sic de purulentâ aut exsiccatâ lente
judicandum, si cum ejusdem protuberantiâ instituat compa-
ratio. In prioribus per depressionem turbidum reddes oculum; in

posteriori, si extractionem, tentes, nimis amplam in corneâ efficies plagam, pupillæ diametrum nimis extends, &c.

V.

OMNIBUS cataractæ generibus examini subjectis, demonstratâ diversæ *extractionis* necessitate, manet nunc ut singulis propriam determinemus. In glaucomaticâ igitur cataractâ, secundum triplex quod assignavimus vitium, triplici modo tentandam operationem censemus (*m*). Et quidem primò in excisione lentis tentanda est ejus extractio quæ simpliciter fieri potest duorum duntaxat instrumentorum ope, scalpelli nempe incurvi, & in curvaturâ secantis, postea alterius instrumenti vaginâ inclusi & pharingotomi similis (*n*) Priori scinditur cornea; posterius absque periculo per vulnus inflitum fertur ad capsulam cristallinam, eamque dividit: perfecta brevè per lentis exitum redditur operatio. In hoc quidem cristallinæ cataractæ casu exigua fit in corneæ limbo juxta pupillæ foramen incisio, non dilatatur ultra modum pupilla, ideoque successu felici coronatur operatio. In secundo casu, ubi nempe in liquamen conversus est cristallinus, ut sat frequenter observatur, aliam & priori adhuc simpliciorē vidimus adhibitam methodum (*o*): in hac enim lanceolæ ope cornea in limbo inferiore juxta pupillam scinditur & ejusdem instrumenti apicē mox capsula cristallini aperitur, jamque peracta est operatio, cum simul & cristallinus humor liquidus, & aqueus per corneæ vulnus in genas illabuntur. In lentis protuberantiâ quam plerique *Glaucoma* vocant (*p*), frequens adest complicatio, rara curæ spes, sed unicuique quod superest auxilium, si tentanda judicetur operatio, in depressione lentis consistit, propter difficilem & nocivum ejus per pupillam & corneæ vulnus transitum. In cataractâ secundi generis per corneæ insicionem facilius & tutius extrahuntur concreta quælibet, sive in posticâ, sive in anticâ oculi camerâ jaceant; nam sine maximo damno, nervi, ligamen & processus ciliares pungi, lacerari & irritari non possunt, quod requireretur, si adhiberetur in his casibus depressio. Itaque factâ, ut decet, corneæ plagâ, levi hamulo, aut vossella, aut scalpio arripitur pellicula, aut hujusvis generis concretum. In tertio verò & quinto genere, si anterior sit cataracta, capsulas cristallinas scinde & lentem extrahere. Si posterior, mitte acum, in scleroticam, postea capsulas cristallinas posticas crucis in modum scinde, lentemquē deprime. In utroque casu vi elasticâ quâ gaudet illæ tunica, vulneris labia à se invicem removebuntur, & sic parabitur radiis ingressus. Quod spectat ad quarti generis *extractionem* confer Celeberr. ejus inventorem (*q*). Hæc sunt ejus verba » ad cataractam tam primi generis (quæ eadem est ac nostra) sit acus geminâ

quo cristallinus in anticam cameram delapsus feliciter per corneæ aperturam fuerat extractus. primus eam ultrapavit D. David, ann. 1747.

(b) Vid. Act. Chir. T. V.

(f) David, filius. Felici, Remarques sur l'extraction de la cataracte. Sigwart, de catar. extr. ulterius perficiendâ.

(k) Sabatier, de variis cataract. extr. modis. La Faye, Acta Ch. p. 6. T. 20. Schaarp. ibid. Tenbaaf, Diarium Med. 1761.

(l) D. Tenon, l. c. (m) De præparatione confer omnes auctores ut & de situ ægri & operantis.

(n) Vide ejus delineationem, in Actis Chir. p. 6. T. 20.

(o) Ann. 1764. dicitur à Taylor.

(p) Taylorus, l. c. St. Yvet, l. c.

(q) Thos. Cini.

» acie instructa, apice obtusa; si incompleta sit cataracta, con-
 » cidatur cornea propè circumferentiam suam ad distantiam unius
 » lineæ à cataractâ, tum imponatur margini superiori ejus, po-
 » steâ deprimatur acus secundum totam corneæ diametrum; sic
 » eradetur membranula, quæ pro maximâ quâ pollet elasticâ
 » vi, in se ipsam volvetur, ac ponè scleroticam statim delites-
 » cet; si completa, acu myrthiformi eodem modo ac in extra-
 » ctione lentis cristallinæ refecetur cornea, ut tota intus excor-
 » ticetur. Hi sunt quos tutiores opinamur operandæ cataractæ
 » modi, prout multiplex est ejusdem generis. Eorum necessitatem,
 » ut generum diversitatem antea demonstravimus. Itaque conclu-
 » dere præstat.

Ergo pro multiplici cataractæ genere multiplex exspectetur.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Josephus PHILIP.

*M. Hugo GAUTHIER, M. Antonius CASAMAJOR,
 Bibliotheca Facultatis Censor Regius.
 Præfatus designatus.*

M. Joannes DARCET.

*M. Ludovicus - Gilbertus - M. Raymundus DE LA
 Alexander BOYROT DE RIVIERE.
 JONCHERES.*

*M. Franciscus THIERRY
 DE BUSSY, Consiliarius
 Medicus Regis ordinari-
 us in supremo Senatu
 Parisensi designatus.*

M. Carolus SALLIN.

*M. Ludovicus - Petrus I.E
 HOC, Antiquus Consili-
 arius Regis Medicus
 ordinarius in ejus Castell-
 leto.*

Proponebat Parisiis JOANNES COLOMBIER, Tullensis, Medicus
 Duacenus, in Facultate Remensi Cooperatus, & Saluberrimæ Facultatis
 Parisiensis Baccalaureus. Theses Author. A. R. S. H. 1768.

A S E X T A A D M E R I E I E M.